

have stort Kontorpersonale og alt, hvad dertil hører, og det er naturligvis løbet lidt højt op. Men det skal jeg selvfølgelig ikke komme nærmere ind paa, det mærke vi Folk ude paa Landet ikke. Derimod mærke vi, naar Skatten falder lidt uens og, som jeg synes, lidt uretfærdig paa os.

Med det samme jeg nu taler om Ejendomsskylden, vil jeg ogsaa gerne æske den højtærede Finansministers Mening om et Forhold, som eksisterer i Særdeleshed oppe i min Valgkreds. Jeg har paatalt det før her i Tinget, men jeg bliver desværre nødt til at gøre det en Gang til. Der eksisterer det særegne Forhold oppe i de gamle Rytterdistrikter, at der hviler ingen Gammelskat paa Husene. De ere i sin Tid lagte ud fra Gaardene, og rimeligvis er Gammelskatten bleven hængende ved Gaardene, Husene have ikke faaet den. Ved Ejendomsskylden faa de nu en forøget Byrde, idet de faa Ejendomsskyld, men ikke faa nogen Gammelskat kvitteret, og det vækker selvfølgelig megen Misnøje. Der er mange Husmænd, som sidde med deres smaa Huse og som have faaet et Paalæg af indtil 100 pCt. i deres Skat. Nu kan man naturligvis sige, at de kunne jo klage. Ja, det er godt nok, men vi vide jo nok, hvorledes det gaar paa Landet; Folk ere ikke saa meget for at gøre Vrøvl og klage, det er ogsaa undertiden en lang Vej, og de faa undertid heller ikke noget ud af det, hvad jeg fremdrage et Eksempel paa. Det er under 23. Marts 1905, at en Husmand paa et af disse Rytterdistrikter indsendte følgende Andragende til Frederiksborg Amtstue: „Jeg undertegnede Ejer af Matr.-Nr. det og det opdager at være ulovlig ansat til at svare Ejendomsskyld til Staten, og anmoder herved Amtstuen om snarest at tilbagebetale mig det betalte Beløb o. s. v.“. Der staar i Loven om Ejendomsskyld § 7, at Ejendomme, der ikke udgøre over 3 Tdr. Hartkorn og ikke ere vurderede højere end til 24,000 Kr., ikke skulle svare højere Skat, end de i Forvejen have svaret i Hartkornskat. Det komme de nu til. Den paagældende Husmand klagede altsaa til Amtstuen. Han fik nogle Dage efter følgende Svar: „I Gensvar paa omstaaende Skrivelse meddeles, at Spørgsmaalet om Skattepligten af Huslodderne er under Overvejelse i Finansministeriet, og at der ikke vil kunne tilbagebetales Dem det paa Deres Konto i Amtstuens Bøger opførte Ejendomsskyldbeløb, saa længe Sagen ikke er afgjort“. Disse Overvejelser have jo nu været ved i adskillige Aar, og de fore-

tages i Henhold til den Bestemmelse i Ejendomsskyldlovens § 1, at hvis der i visse Egne af Landet — der nævnes særlig Bornholm — findes særegne Skatteforhold, skal det undersøges, og saa skulle de paagældende have Godtgørelse. Nu betaler man denne Skat og klager til Amtstuen, men faar ingen Penge tilbage, endskønt man skulde synes, det var saa naturligt, da det staar i selve Loven, at ingen skal betale mere i Skat, end han i Forvejen har betalt i Hartkornskat. Jeg vil derfor gerne bede den højtærede Finansminister udtale sig om, hvorvidt man er kommen med disse Overvejelser angaaende Ejendomsskylden, i Særdeleshed med Hensyn til Rytterdistrikterne deroppe, og om der ikke kunde være Tale om, at Loven om Ejendomsskyld § 7 kan ske Fyldest fuldt ud, saa at disse Folk, ogsaa saa længe Overvejelserne staa paa, kunne, naar de klage til Amtstuen, faa det Beløb godtgjort, som de have betalt for meget.

Jeg vil gerne rette en Henstilling til den højtærede Indenrigsminister angaaende Landkommunalloven og de Love, som knytte sig dertil. Vore Landkommunallove ere jo førte ud i Livet af vore Bønder, af Folk ude paa Landet, og man maa vel sige, at det er sket paa en dygtig Maade. Det har vel ikke altid, navnlig ikke fra først af, været nemt for disse Folk at finde sig frem igennem de mange Kringelkroge i Landkommunallovene med det Utal af Skrivelser, som ere hæftede til dem, men jeg tror, vi alle kunne være enige om, at de have gjort det ret godt. De fik nu for nylig et stort Arbejde gennem Skattelovene. Naturligvis blev der mange Steder grebet fejl paa adskillige Punkter — det var maaske heller ikke altid disse Folks Skyld. Vejledningen havde maaske ogsaa sine Mangler —, men det har jævnet sig noget, og det skal ogsaa nok jævne sig mere. Men Forholdet er dog det, at hvor det er en stor Landkommune, der skal styres, optager Hvervet som Sogneraadformand sin Mand fuldstændigt, han kan vist næsten ikke overkomme mere. Nu er Vederlaget ganske vist forhøjet noget, men det er dog ikke et passende Vederlag for det Arbejde, der i Virkeligheden skal gøres, og som bliver gjort. Ingen kan være tjent med at paatage sig Arbejdet for Betalingens Skyld. Man kan maaske paatage sig det af andre Grunde, men det kan saa ogsaa hænde, at vi egentlig ikke faa de Mænd, vi skulde have, frem, paa disse Pladser i Sogneraadene. Unge Sogneraadmedlemmer og